

Előfizetési árak:
 Egész évre 10.— Ft
 Félévre 5.— „
 Negyedévre 3.50 „
 Egy hónapra 1.— „
 Egyszeri szám 4 kr.
 Megjelenik minden-
 nap, vasárnap kivé-
 tével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Főpiacz, a város-
 házzal szemben.
Hirdetések:
 Egy hasábos postás soronként 5 krajával számítottak.

Hirlapirók a közönséghez!

Debreczen, január 20.

A vidéki hirlapirók szövetségét az a szükség alakította meg, mely évek hosszú sora óta naponta erélyesebben parancsolta a vidéki hirlapiróadalom munkásainak, hogy szakítsanak már a saját sorsuk iránt megrögzött nemtörődömséggel; hiszen a közérdek szolgálata nem szenved csorbát, ha arra is szentelnek egy kis időt, hogy munkaképtelenségük esetére önmaguknak, haláluk esetére pedig családjuknak a megélhetését biztosítsák egy segély- és nyugdíjalap létesítésére való szövetkezéssel. Ezt a munkát az ország közönsége, a városok társadalma csak elismeréssel üdvözölheti; hiszen alig van ember, a ki lapot nem olvas és a ki ne tudná méltányolni a hirlapirók idegemésztő nehéz munkáját, amelyért országszerte csak olyan fizetést kapnak, amelyik élni kevés, meghalni sok, és a melyből nehéz napokra megtakarítani semmit sem lehet.

Megalakult a szövetség, megalakultak annak helyi bizottságai is, vannak rendes tagok, mindmégannyi hirlapiró, a kik csekély keresetükből fizetik a tagsági illetményeket.

De mik ezek az illetmények s mennyi idő kellene ahhoz, hogy ezekből csak egy embert, vagy családot is segíteni lehetne?

Ezért van szüksége a vidéki hir-

lapirói karnak a társadalom erkölcsi és anyagi támogatására, a melyet méltán kérhetünk a közönségtől, a melyet emésztő munkával, lankadatlan igyekezettel, igaz lelkesedéssel és hűséggel szolgálunk. Hiszen mi a közönségért vagyunk; a haza, a nemzet, a társadalom, a vidék, a kultúra, a közügyek érdekeit szolgáljuk s innen merítjük azt a biztató reményt, hogy a nagy közönség nem zárkózik el a mi érdekeinknek vizsonzásul való szolgálataitól, amelyeket voltaképen nem is nekünk tesznek, hanem a sajtó azon munkásainak, a kik fel fogják emelni majd a mi kezünkől kihulló hirlapirói tollat.

Biztató reménnyel, teljes bizalommal fordulunk Debreczen város hazafias közönségéhez, társadalmához, hogy a többi vidéki városok közönségének példáján felbuzdulva, szövetségünket, a melynek nemes és nagy céljai csak méltánylást érdemelnek, minél hathatósabban támogatni sziveskedjék. Az anyagi támogatás minden paránya gyümölcsöző tőkebefektetés lesz nemcsak a mi számunkra, hanem a nagy közönség számára is, a melynek vállalkozásunk iránti támogatásában a bizalom, az elismerés és méltánylás jeleit látjuk, olyan jeleit, amelyek fenn hirdetik, hogy nem dolgoztunk hiába, hogy a közönség megértette becsületes törekvéseinket és amelyek csak fokozhatják bennünk az ambíziót, a munkabírást és a közügyek java iránti valódi érzéket.

A szövetség alaptökejét két módon növelheti a társadalom minden egyede és köre. Az egyik az alapító tagság, mely egyszersmindenkorra 100 frt, részletekben befizethető adományból keletkezik, a másik a pártoló tagság, amelylyel évi 5 frt díj fizetési kötelezettsége jár egyelőre 3 évi időtartamra.

Nem nagy tehát az az áldozat, a melyet a Vidéki Hirlapirók Szövetsége javára Debreczen város áldozatkészségéről és jótékonyágáról híres, művelt közönségétől kérünk, annak a ki nyújtja; de hálára kötelező nagy áldozat nekünk, a melylyel egy nagy, egy nemes cél megvalósulásához közeledünk s amelynek gyakorlandó jótéteményeire méltán lehet büszke a magyar társadalom, a debreczeni közönség, a mely jótékonyágával elősegítette az ige testté-válását.

Amidőn tagsági belépésre Debreczen város közönségét, pénzintézeteit, egyleteit, társulatait, vállalatait, köreit s magánosait tisztelettel felkérjük, ajánljuk támogatásra méltó nagy ügyünket mindenkinek a jóakaratu pártfogásába.

A Vidéki Hirlapirók Szövetségének debreczeni helyi bizottsága:

Mile Pál, s. k. Ifj. **Gily Ede, s. k.**
 jegyző. elnök.

Kohányi Gyula, s. k. **Than Gyula, s. k.**
 pénztáros. alelnök.

TÁRGZA.

„Ne izélj Matykó.”

Egyetlen szál muskátli nyilik az ablakban, egyetlen leány van a háznál, a lenhaju Anesurka. Mert olyan a muskátli, mint a boróka-ág. A boróka-ág annak a jelentője, hogy pálinkát árulnak odabent; a muskátli annak a jelentője, hogy eladó leány lappang a bokorban.

Lappang, lappang, fon, tollat foszt, burgonyát hámoz, vagy tudja isten mit csinál, akár a szobában, akár az udvaron, de amikor elhajt a ház előtt Matykó a kocsiján, annak a kocsinak a zörgését, a hámok csörgését, lovak dobogását már messziről megösméri s mire odáig érne a kocsi, már is ott áll véletlenül a ház előtt; valami dolga akad, vagy a tyuk szaladt ki apró csirkéivel s azokat kell visszaterelni, vagy a kutyát kergeti, a ki egy a kéményből leesett sonkát kapott el és azazal szalad valami békés sövény mögé; de rá is fér a szegény Garamra a kocz, mert olyan sovány, mint az egyiptomi hét rossz esztendőből a leghitványabbik. Megis kérdezte a multkor az idegen ur, a ki váromokat járt itt a környéken nézegetni, hogy „miért ilyen sovány ez a kutya?”

— Mert nem eszik — felelte az Anesurka apja.

- Hát mért nem eszik?
- Mert nem adunk neki.
- Hát mért nem adnak?
- Mert magunknak sincs.

Sovány a kutya, sovány a vidék is. A magyar rónák arany kalásza nem reng itt, sem a hegyeket nem ékesítik szőlőfűrtök, mint lejjebb, itt csak zab terem és krumpli. S az is csak akkor terem, ha nagyon a kedvében járnak a mostoha anya-földnek. Ez már az igazi tótország.

Ha buza nincs, van jó kő (bőven pedig), egészséges víz és elég árnyék a susogó nyárfák és fenyők alatt. Az erdőben nimfák és driádok piczike lábait tapossák a sárga agyagot. Van költészet, van szerelem, vannak szép leányok derék szál legények.

Hát az Anesurka is szép leány — legalább a Matykó szemének elég tetszetős. Ha van valami hibája nem egyéb az, mint hogy erősebb lehetne valamivel. Mert itt azon kezdődik a parthie, ha zsákot tud emelni. S bizony az Anesurka vállait tán össze is törné egy közönséges zsák. Epen csak olyan piskóta vállak ezek, hogy a Matykó ölelő karjait kibírnák.

Hát az valami. Mert Matykóval meg úgy áll a dolog, hogy az egész világon nincs olyan hely, a hová szivesebben tenné a két karját.

Bezzeg ő is sorát keríti, hogy megálljon egy kicsinyt az Anesurkák háza előtt, vagy a lovak hámján akad ilyen-

kor valami igazítani való, vagy egy szöveget kell beütni a kocsi szerkezetbe, de az is megtörténik, hogy a nyerges ló épen ezen a helyen átlépi az istrángot (mert az okos kocsisnak jól tudja lova, mikor mit kell csinálni), egyszóval dolga támad a Matykónak minthogy véletlenül épen kinn van az Anesurka is, beszélgetésbe erednek, mintha arany kenderszöszbe lenne a szívök begöngyölgetve s abból fonnák a szavakat.

Hej, furesa az a kocsis-szerelem. Eleinte csak olyan ház volt az a muskátli ablakos is, mint a többi; később a hogy egyszer mélyen belenézett azokba a rejtelmes kék leány szemekbe, mindig közéje vágott a lovaknak, hogy vágatassanak a ház előtt, szikrázzon a patkójuk, lengjen a serényük, ne gondolja az a kis fruska, hogy fazekakat hoz a kocsiján...

Ő maga oda se nézett, csak nagy kevélyen pattogtatta az ostarát s lehuzta a kalapját a szemére — az ébredő szerelem idején.

Még később, mikor egyszer-kétszer találkoztak (lakodalmakon dudaszó mellett, vagy disznó torokon) meglassítá a lovait ezen a helyen s odafordítá fejét az udvaruk felé, mintha fürkészné az Anesurkát, hogy merre van, mintha kifelé huzná a delejes szemével.

A lovak andalogva lépkedtek, ő pe-

Politikai hir.

Az új bankszabadalom.

Az osztrák-magyar-bank főtanácsa tegnapelőtt ismét bizalmas értekezletet tartott, melyen a bécsi lapok értesülései szerint bejelentették, hogy a kormányokkal az eddigi fenforgott differenciák tekintetében teljes megállapodás jött létre. Nyílt kérdésnek egyelőre csak az maradt meg, hogy a kormányok milyen tekintetben nyerjenek befolyást a bankhivatalnokoknak a főtanácsossal szemben való szolgálati viszonyára. A február 3-iki közgyűlésen a tárgyalások vezetésére kiküldött bizottság jelentést fog tenni a szabadalom ügyének miként való állásáról, a meg egyezést azonban csak a később tartandó rendkívüli közgyűlés fogja ratifikálni.

Külföld.

Goluchovszki gróf Berlinben.

Goluchovszki gróf rendkívül szívélyes fogadtatása Berlinben, visszahangra talál a német sajtóban is. A lapok kivétel nélkül hangsúlyozzák a két nagyhatalom közti benső jó viszonyt, a szövetség rendíthetetlen voltát, melynek szilárdsága abban keresendő, hogy Németország és Ausztria-Magyarország között a szövetség nemcsak az udvarok, nemcsak az államok és kabinetek, hanem a népek szövetsége. *Goluchovszki* megjelenését Berlinben nagy eseménynek tekintik s meggyőződésüket fejezik ki, hogy ama félóra alatt, melyet a tegnapelőtti audiencia után a német császár *Goluchovszki* gróffal egyedül töltött, mindazok a nagy politikai kérdések szóba kerültek, melyek a két államot közvetlenül érdeklik. *Goluchovszki* gróf sokszoros kitüntetése, melyben lépten-nyomon részesül most Berlinben, legeklatansabban megegyeztet azokat az ellenséges reménykezéseket, melyek a minap a „Reichswehrben” is kifejezést nyertek.

A képviselőház ülése.

Budapest, január 19.

A budgetvitát ma megszakította másfél órára a passzivitás. Lukács László egri mandátumának igazolását jelentette Fest Lajos, s a csüggedt madarak ezt az alkalmat használták föl elrekedt ezirpelésük meglevenítésére.

A nagy névtelen azon a réven kötött bele az ítéletbe, hogy a bíráló bizottság hét tagból áll és ebben az ügyben mégis meghozta ítéletét, bárha Komjáthy Béla betegsége miatt lemondott. A bizottsági elnöknek kötelessége lett volna ez üresedés betöltése iránt sürgősen intézkedni. Ugyanezt a követ fujta és hasonló rabulisztikával Szalay Károly is.

Fest Lajos bíráló-bizottsági elnök konstátálta, hogy a házszabályok a bíráló-bizottság öt tagjának jelenlétét kívánják. Ez ügy elbírálásánál nem őt, hanem hat tag volt jelen. Tehát az ítélet szabályszerűségéhez még csak a leghalványabb kétség sem férhet.

Bánffy Dezső br. miniszterelnök a Ház általános helyeslése között mutatta ki, hogy a névtelen új igazolási eljárást sürgető indítványa annyira képtelen, hogy még csak szavazásra sem bocsátható. Tény az, hogy a bíráló bizottság ítéletét felül nem lehet bírálni és hogy az érdem érintése itt a Házban jogosulatlan.

De egyszerűen nem is igaz az ellenzéki argumentáció. Hiszen a bizottság elnökének nem is volt módjában az üresedésbe jött tagság betöltését sürgetni, mert Komjáthy neki nem jelentette lemondását a tagságról, csak azt, hogy azon az ülésen nem jelenhet meg. Komjáthy lemondását a Ház elnökének írta meg, aki aztán szabályszerűen intézkedett is az új választásra nézve. Így áll a dolog és így nem lehet másként, mint a bíráló bizottság ítéletét egyszerűen tudomásul venni.

A miniszterelnök álláspontjának kétségtelen igazsága és a felzúgott egyhangú helyeslésnek hatása alatt maga Horánszky Nándor is kijelentette, hogy a bíráló bizottság ítéletének szabályszerűségébe belekapaszkodni teljesen lehetetlen.

A Ház így határozott s aztán következett ismét a budget-vita.

Papp Géza jóformán csak a néppárttal foglalkozott, de ennek aztán annyi és olyan kemény igazságot vágott a szemébe, hogy a kisdéd gárda alig-alig lelte helyét. Főképen a néppártnak a nemzetiségekkel üzött kaczérokodását világította meg s kimutatta, hogy direkt hazafiatlanság, amit a néppárt e tekintetben már eleddig is mivelt.

Nem kevesebbet cselekszik ez a frakció, minthogy odaáll a magyarfaló nemzeti-ségi tulzók mellé, s azoknak argumentumát, a nemzetiségek elnyomását hirdeti pártprogramjában. Sorra vette Papp Géza az iskolát, az irodalmat, az egyházi életet, egyszóval a közélet minden terét és demonstrálta azt a feltétlen szabadságot, a melyhez hasonlóval egyetlen más országban sem élnek a nemzetiségek. Ennek a kétségtelen igazságnak dacára a néppárt nem átalja a magyar államot épen az ellenkezővel megvádolni. A legkevesebb, amit ilyen körülmények között elvárhatunk az, hogy a néppárt ezt a programponjtát itt az ország színe előtt igazolja; mutassa ki: hol és miben nyomjuk el mi a nemzeti-ségeket?

Elég sajtóságos tünet, hogy a passzista frakciók ilyen nemzeti érdekek elárulásánál hallgatnak és nincs erre az eljárásra egyetlen megbélyegző, de még csak rosszaló szavuk sem. Vigyázzanak ezek az urak: az itt veszélyeztetett nemzeti érdekeket még tölük is és egész joggal számon fogja kérni a nemzet.

A jobboldal zajos helyesléssel kísérte a talpraesett argumentációt s végül meleg ovációban részesítette Papp Gézát beszédének sikeréért.

Papp Géza után két szűz szónok következett: Rátkay László a függetlenségi párt és Zichy János a néppárt sorából.

Bár Rátkay is áldatlan álláspont védelmére pazarolta jobb erőt, vitatkozásának mérsékelt hangjával, előadásának diszkrét voltaival elérte, hogy figyelemmel hallgatták még ellenfelei is. A másik szűz szónoknak ezzel a fellépésével épen ellenkezőben tellett kedve s ezzel elérte, hogy egyszerűen napirendre tért felette a ház.

Ezután az általános vitát bezárták. Holnap a zárszavakra kerül a sor.

dig félreapta a kalapját. Ez volt az epedő szerelem.

Most pedig már feje bubjára van feltolva a kalap, ez a boldog szerelem s a lovak magoktól állnak meg az ösmerős kerítés előtt.

— Hát hogy vagy Ancsurka?

— Mi bajom lenne? feleli Ancsurka a vállait rángatva kecsesen.

Matykó egészen közellép hozzá s leereszti az ostroma nyelét, a mi a hosszabb maradást jelenti.

Csönd van a faluban. Csak a fák susognak a templom körül. Egyetlen lélek sem jár az uton. A levegő szinte mozdulatlan, csak néha fut végig a falusi kerteken egy széláram s ringatni kezdi csöveiket a kukoricaszárak, mint a dajkák a gyereket.

— Szép idő van Ancsurka.

— Ühüm!

Nagy hallgatás áll be. Mintha valami nagyon fontosat böktek volna ki elméjükéből, mindenik gondolkozni látszik rajta, végre mégis Matykóból hasad ki az első szó, a mint szétnéz köröskörül:

— De szép templomotok van Ancsurka.

— Van ám — feleli Ancsurka. — Voltál már benne?

— Nem voltam, de nem is megyek, ha csak...

— Eredj, te pogány. Nem szégyenled magad, hallottam a híredet. De nekem

ne is mondj ilyeneket, mert megborzadok tőled. Jaj, te csuf ember! Hogy nem megy a templomba...

— Hiszen nem mondtam, hogy nem megyek, de inkább azt mondtam, hogy elmennék, ha...

— Ha pálinkát mérnének benne, ugy-e?

— Ne izélj, Ancsurka! Elmennék, mondom, ha te is eljőnnél... ha tefognád a kezemet.

Ancsurka arca lángbaborul.

— Ne izélj, Matykó, ne izélj!

Zavartan süti le a szemeit.

— Hát eljőnnél-e, ha nagyon kérnéllek? — sürgeti fojtott hangon.

— Jaj, ne izélj, Matykó. Miért mennék? Mit keresnék én veled a templomban? — feleli elhaló, szakgatott hangon. Hisz a sekrestyés is elmehet veled, ha csak az kell.

— Oh de bolond vagy szivecském — kacagott fel Matykó. Hát a sekrestyés kopasz fején legyen a koszoru? Hát a sekrestyésnek mondjam én a holtomiglant?

S úgy kacagott, de úgy kacagott ezen a Matykó, hogy az Ancsurka két szeméből kibugygyantak a könnyek és most is csak azt dadogta fejét lesütve:

— Ugyan ne izélj Matykó!

— Felelj hát, Ancsurka. Megteszed-e? Eljössz-e az ősszel? Hát felelj no!

De az Ancsurka ajkain nem birt kijönni szó, bent fulladt mind az a sok léha szó az érzelmek tengerében, csak a buzakalászszin hajú fejécskáját horgasztotta le még mélyebben s keze öntudatlanul nyult az ostrom lecsüngő sudarai után s ujjával morzsolgatta, rajta babrálgatott.

Ez volt a felelete. Amor ott ugrált, ott pajkoskodott az ostrom hegyén. A leány szeretett volna közeledni a Matykóhoz, a szíve tolt, tolt, de a szemérme visszahuzta s így Matykó helyett csak az ostromáig, annak is csak a hegyéig jutott el. De hiszen az ostrom is a Matykóé — és azt Matykó megérti.

— Felelj már, Ancsurka, Felelj már — lihegi zihálva — csak egyetlen szóval, de felelj!

Ancsurka fölemelte a fejét s még izgatottabban morzsolta, nyomogatta az ostrom s aztán így szólt elpityeredve.

— Hát csakugyan olyan nagyon szeretnéd látni azt a templomot?

*

De nem folytatom tovább, mert lehetetlen is, minthogy a Ferraris Arthur képén, mely a holnap megnyíló kiállításon lesz látható, csak idáig tart a Matykó regénye. Okos ember könnyen kitalálhatja a folytatását.

S—n.

Az általános vita vége.

Debreczen, január 20.

„Kérem excellenciádat, fogadja mély tiszteletem és nagyrabecsülésem biztosítását, melynek beszédem végén kifejezést adni akadályozva voltam.“ E szavakat intézte a képviselőház folyosóján Polonyi Géza képviselő Lukács László pénzügyminiszterhez ama jelentés tárgyalása után, melyet az egri választás ügyében a VIII. bíráló bizottság terjesztett be. A tisztelet kifejezése tökéletes magyarázatát adja az egész parlamenti helyzetnek, mert az egri választás egyike volt a legforróbbaknak az országban s ugyancsak sok felől támadták azt a csekély többséget, melylyel a pénzügyminiszter az Ugron-párt egy régi partizánját legyőzte. Bizonyos, hogy az egri választás fácskítja, valamint egyáltalán a képviselőválasztásoké az egész országban, minden mértéken túl meglepő volt. A szabadelvű gondolat a nemzet nagy többségét hatalmába ejtette és mindent levert, ami ellene szegült. Magyarország mindenkor szabadelvű érzelmű volt és aki reakciónárius közvéleményre akart támaszkodni, annak minden körülmények közt el kellett vesztenie lábait a talajt. Akár az Ugron-töredék, akár a néppárt, melyek erővel szegültek a szabadelvű áramlat ellen, akár a nemzeti párt, mely azt hitte, hogy elég lesz, ha csak immelámmal, tiltakozva, akarata ellen alkalmazkodik is a szabadelvűséghez; mindegy volt; a néplélek csak egy szabadelvűséget ismer, de ezzel aztán sem alkudozni, sem perelni nem lehet, ennek feltétlenül meg kell hódolnia.

Az 1897. évi költségvetési általános vita berekesztése után, a mely vita folyamán a pártok indítatva érezték magukat, oly ellen elvet vinni a harezba; a mikor nyilvánvaló lett, hogy személyes támadásoknak, inszinuációknak, gyanúsításoknak semmi esetre sem lehet helyük a népképviselőlet termében; ekkor, a kellemetlen sötét harez alatt, melynek az utramontán néppárt rut fanatizmusában alig van határa, minden hazafias elem szilárd meggyőződésévé kellett válnia, hogy Magyarországra, haladására és fennállítására nézve csak egyetlen egy politikai irány létezhetik és ez az egész magyar nemzet politikai iránya, melynek a legliberalisabb értelemben adott kifejezést a szavazó urnáknál.

A nemzeti párt következetes hallgatását minden hazafiaság mellett hallgatással lehet mellőzni. Az ország e párt közreműködésén nagy alkalmaknál még soha sem nyert valamit, így most sem vesztett teljes passzivitása mellett. És nem zárkozhatunk el ama benyomás elől, hogy a nemzetipárt a felett való bizonyos szégyenérzetében kényszerítette magára a hallgatást, hogy a néppárt támogatását és a vele való közös harezot szívesen elfogadta és magától érthetőleg a költségvetési vita alatt is elkellett volna tőrnie.

A ki látni akarja a magyar állam közigazgatási és kulturális fejlődésének tiszta képét, annak az állami költségvetési irányzatból kell azt merítenie és emellett az előadó, Hegedüs Sándor és Lukács

pénzügyminiszter világos magyarázatait kell figyelembe vennie. — Államférfiasan nagyszabású és pénzügypolitikailag világos beszédekkel mondanak a képviselőháznak e vitathatlan pénzügyi kapacitásai a végtelen számsorok és hatalmas számoszlopok terén és egyetlen hang sem merészkedik előadásuknak igaz voltát és számításainak reálitását kétségbe vonni. Itt kifejezésre jut a kormányzat egész irányzata, az egész közigazgatási irány és a magyar állam érdekei előtt el kell tűnie minden animozitásnak. E költségvetésben a tények beszélnek, — a legékebben szóló beszéd, és az egész nemzet érzelmeinek tolmácsává teszik Polonyi képviselőt, midőn Lukács László pénzügyminiszterhez fordul, hogy határtalan nagyrabecsüléséről és mély tiszteletéről biztosítsa őt.

E. Kovács Gyula jubileuma.

Ecsedi Kovács Gyula ismét visszatért az ő kedves Debreczenébe.

Honnan negyven évvel ezelőtt a kollegium egyik diák szobájából ellenállhatatlan szent lelkesedéstől megragadva lépett a színpadra. Ábrándos ifju lelkének vágyai azóta betölttek s ő elérte azt, amit életezéljéül maga elé tűzött: kortársai, életirói és kritikussai a magyar színművészet legnagyobb alakjai közé sorozzák őt.

Üdvözljük őt a nagy magyar tragikus és a lantján mindig eszméket pengető költőt Debreczenben, üdvözljük szívünk lelkünk melegével, midőn annyi küzdelemmel, férfias kitartással szerzett díjsőségekben gazdag életpályája kezdetének negyvenegyedik évfordulóját közöztünk, velünk is megünnepelni készül.

Mi is megfontjuk a legszebb babérlevelekből koszorunkat és a szeretet és esodálát, a tisztelet és a hála tiszta érzelmeinek kitörő megnyilatkozása között fontjuk az ő nemes homloka köré.

* * *

Kiesoda Kovács Gyula, akit Debreczen művelt közönsége ünnepelni készül, mily hatalmas oszlopok erőssége, büszkesége a magyar színművészetnek: azt egyik életirója a következőkben fejtegeti.*)

Mig az ember szeretetünket, a költő tiszteletünket érdemli ki: addig a színművész hazája babérjaira érdemes azon eszmeiségért, mely Kovács Gyulában a színpadon megnyilatkozik s mely annyiszor fölemeli lelkünket a köznapiságból és feledtetni vélünk a jelent.

S ezt a fölemelő, nemesítő érzetet gyújtja föl E. Kovács Gyula adománya oly kor közönségében, melynek vastag realizmusa egyáltalában nem rajong magas eszményekért, mely a színpadon is jobban kedveli az alacsony színvonalu operettek meztelen pikantériáit, s a francia szellem léha, de könnyed és szíporázó ötleteit, semmit a Shakespeare-féle szellemeknek tanulságos, mély, örök fellemeit.

A ki ismeri a vidéki színpadokat, az ismer sok jeles komikus, jellem színész, intrikus, operette- vagy népszínműnekest; de egy-egy jobb tragikus csak elvétve található, mert a kornak nem igen van rá szüksége; s ha itt ott feltűnik egy, a budapesti nemzeti színház szívja magába.

*) Korrajzok. Szerkeszti Körösi László dr.

S mit találunk ezzel szemben Kolozsvárt? Itt napirenden vannak az összes shakespearei tragédiák és a klasszikus drámák.

E. Kovács Gyula művészete vivja ki a mai kor ledér, avagy komoly, de nem költői színjátéka fölött közönsége lelkében azon örök szépnek győzelmét, melynek klasszicitását tudják nagyon sokan, de érezni ma csak kevesen érzik.

A művészi szépnek s egyszersmind E. Kovács Gyula művészetének fényes diadala ez.

Pedig a mai közönség tulajdonképpen csak fele részben fogja föl az E. Kovács Gyula színművészetét, sőt némileg félre ismeri azt. Méltányolja a benne megnyilatkozó erőt, fájdalmat, önharcot és pathos, mely sohasem marad az írótól kifejezett hangulat mögött s melyhez oly kifejezőleg járulnak a megfelelő szem- és arczjátékok, hü tagmozdulatok és a természetes hanghordozás.

De ezen tulajdonok magukban véve a színművészetnek inkább csak mesterséget teszik, mint a költészetnek a verselés, a festészetnek a szín, a szobrászatnak a márvány s melyek csak a koncepció, az eszme megérzékesítésének eszközeiként jutnak művészi érvényre.

S épen a koncepcióban kulminál E. Kovács Gyulának színművészete, mely mélyrehatóan hőse jellemének felfogásában s az egységesen és mélyen felfogott jellem egyéniségéből alkalmazza természet hiven a szem, arcz és tagjátékokat és a hanghordozást. Rendkívül beleéli magát szerepeibe; napokig elmélyed egy-egy mondaton és gondolon, hogy miképpen illeszthető az bele hősenek jellemébe és gondolatmenetébe. S ugyanezért, bámulatos emlékező tehetsége mellett is lassan dolgozza ki szerepeit. S midőn így fölszedte hősenek eszmemenetét, magába olvasztotta annak egységes jellemét, ez nem a képzelet szárnyán lebeg szeméi előtt, de saját lelkében valósággal megfogamzott s teljes világításban látja annak minden gondolatát s magában átéli mindazt, a mit hőse különböző viszonyok hatása alatt érzett.

S ennyire lelkében élén hőse jelme, nem szükséges ellesett tapasztalatokhoz és megfigyelésekhez fordulnia játékában, hanem benső ösztöne sugálja és indítja meg nála a külső, természetes mozgást. S innét van, hogy míg a költőben E. Kovács Gyulánál erős koncepció híján oly sok a szó s általán könnyű a stílus: addig a színész Kovács Gyulában minden kimondott szónak, szem- és arczjátéknak, a legkisebb tagmozdulatnak megvan a maga súlya, mert érezzük az azokba lehelt eszmeiséget, a lelki tartalmat.

Ennyire pusztán hősenek mélyen fölfogott jelleméből eredvén alakítása, nines ebbe semmi keresettség, mely hatásra törekszik, hanem a megszólamlásig természetes az és igaz.

De mivel a lelkében élő hős egyéniségéből fakad, nem külső mimelés eredménye e természetes játék, azért az E. Kovács Gyula alakításának természetesége nem vastag realizmus, mely hibában korunk színművészete általában leledzik; mert Kovács Gyula játékán elárad az alkotásban nyilvánuló idealizmusnak, teremtő erőnek aranyozó fénye, érezzük rajta a művész ihletének jótékonyan ható melegét.

Hiszen Kovács Gyula annyira beleéli magát hősei eszmevilágába, hogy a melyik napon nagyobb szerepe van — ha százszor játszotta is már azt, egészen elveszti saját egyéniségét; családijával is alig érintkezik, hanem rendszerint a szabadban bolyongva, vagy szobájába zárkozva az illető hős harezait éli végig, annak eszméivel zajlik egész nap; mintegy várva-várva a pillanatot, hogy fölizgatott lelkének hevét a mienkbe öntve át, visszanyerje ismét nyugalmát.

Kovács Gyula — bírálói is elismerik — a legtöbb oldalú színészek egyike, ki ép oly jeles Don Caesarban, a Közönyt közönnel-ben Huszárszerelében stb., mint Coriolanban, Faustban, III. Richardban stb. Kovács Gyula a sokoldalúság tekintetében is méltó utódja Egressy Gábornak, kinek mindenben tanítványának és követőjének vallja magát. S mint ez, úgy ő sem elégszik meg a dolog praktikumával, hanem elméleti alapvetéssel dolgozza ki szerepeit. Esztetikai s irodalmi kérdésekbe különben is mindig kész bele bocsátkozni s ilyenkor széleskörű ismeretet árul el, a miről egyébként a Schiller Don Carlosának fordításához írt alapos tanulmánya, nem különben a Madách Mózeséről és a Csiky Gergelyről írt cikke is bizonyítást tehet.

Szerepeit a legapróbb részletekig kidolgozza, a kornak és viszonyoknak tekintetbe vételével, azért öltözké, maszkrozása is mindig korhű és jellemzetes.

S E. Kovács Gyula egyéni felfogásának idealizmusát éreztetvén mindig alakításain: játéka sohasem hideg és száraz, mint a színművészet irányának annyi képviselőjénél. S mivel hőse jellemét teljesen átérzi, így származik nála a külső játék, mely sohasem mesterkélt és hatásvadászó. Összes mozdulatai olyan jellegűek, melyek a hőst tüntetik föl meghatottnak s mi reánk kívánnak hatni. Az a különösen kezdő színészeknél, de tapasztaltabbnál is előforduló jelenség pedig, hogy a színész játéka egészen más lélektani tünetet fejez ki, mint a mit akar: az E. Kovács Gyula biztos játékából teljesen ki van zárva.

S e tulajdonok, melyek úgy szólván mind E. Kovács Gyula mély, koncepiálótéhségéből erednek, E. Kovács Gyula színművészetének oly fényes adományai, minőkkel egyáltalán csak a legkitünőbb színművészek rendelkeznek.

De nem kevésbé jeles Kovács Gyula hőse mélyen koncepiált jellemének kifejezésre juttatásában. Hiszen épen ezen tulajdon az, melylyel a művészi szépet korának némileg elfajult izlésével szemben is diadalra juttatja, s melylyel művésze közönsége izlésének sok tekintetben ellentétes kívánalmain győzelmet arat.

A természet bőven elhalmozta kegyeivel: előkelőséggel, mélyreható tekintettel, rendkívül éles arczéllal, büszke taghordással, s derék termettel. Mely természeti adományok kiválóan képesítik őt a legerősebb és legmélyebb lelki rázkódások megérzékítésére s általában a jellemeknek kifejező ábrázolására s mely természeti adományok kellő tanulmányal párosulván, mentek minden feszességtől és nyerseségtől. Épen a feszességet említik föl a szomorú véget ért Nagy Imre hibájául, ki e miatt — bár a természet kegye gazdag ajándékokkal látta el — csak nagy ritkán birt általános tetszést elérni, különösen a modern jellemek ábrázolásával. E. Kovács Gyula a természet dus adományait mély tanulmányal párosítván, a legnehezebb lelki problémáknak és tünetek kifejezésekor sem téveszti hatását legkülönfélébb miveltségű közönségének egyetlen tagjára sem. A Faust bölcselmi elmélyedésének szavallatával ép úgy leköti a figyelmet legutolsó hallgatójában is, mint a Don Caesar szípkázó ötleteivel.

Valóban E. Kovács Gyula kitünő művész, ki művészetének fényes adományával bármely előkelő színpadnak is diszére válnék, a kolozsvári színháznak pedig valósággal kiemelkedő és főtartó oszlopa. A ki műérzékkel bír, s E. Kovács Gyulát egyszer megfelelő szerepében láthatta, az sohasem fogja elfelejteni a művészi szép azon gyönyörrelvezetést, melyben játéka részesítette.

Táviratok.

— *A Debreczeni Ellenőr* saját tudósítójától. —

A képviselőház ülése.

Budapest, január 20. A képviselőház mai ülésében *Hegedüs* előadó nagyszabású záróbeszédet mondott. Kijelenti, hogy fájdalommal nélkülözötte *Horánszky* tárgyalagos kritikáját. Az ellenzék feladata nem a személyeskedés, nem a hallgatás, hanem az objektív kritika. Élesen elítéli a néppártot, mely előtérbe tolja a korona nimbuszának megvédését és a lojalitást. Ezeket ne vegye fel programjába, mert ez minden pártnak az elve.

Perczel Dezső belügyminiszter *Zichy* János tegnapi konzervatív beszédére reflektál. *Zichy* azt állítja, hogy a kormány közeledett Kossuthékhöz. Nézete szerint ez a gyanúsítás Bécs felé szól.

Kossuth Ferencz zárószavában elismeréssel adózik az előadás szép beszédéért s czáfolni igyekszik az ellene felhozottakat.

Bánffy Dezső visszautasítja a választási visszaélések vádját s bizonyítja, hogy a legtöbb visszaélést maga az ellenzék követte el.

A költségvetést általánosságban elfogadták. A néppárt tartózkodott a szavazástól.

A mahdisták kegyetlensége.

Budapest, január 20. Brüsszelből jelentik: Hanis bárót és 24 tagu kíséretét felső-nilusi utjában a mahdisták meggyilkolták.

A főváros szenzációi.

Budapest, január 20. Breier Gyula széles körben ismert malomhivatalnok öngyilkossági szándékból magát halántékon lőtte. Azonnal meghalt. A villamos vasut az Erzsébet köruton elgázolta Horovitz Mór ötven éves fuvarost. A szerencsétlen ember szörnyet halt.

Földrengés.

Budapest, január 20. Teheránból sürgönyzik: A Persa-öbölben fekvő Kischm szigeten nagy földrengés pusztított, mely sok emberáldozatot követelt.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 óraker csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

Famunkatartás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Időjárás.

A központi meteorologiai intézetnek Debreczenbe küldött jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Január 20. —

— Borus. — Hőszüvedés. — Délen csapadék. —

— **A király köszönete.** A hódoló feliratra, melyben Debreczen város közönsége az ezredéves ünnepek káprázatos fényében, örvendező zajában, törhetetlen hűségét tárta fel a magyar szent korona fölkezt felséges hordozója előtt, ma érkezett meg a fejedelmi köszönő válasz a belügyminiszternek következő leirata alakjában:

Debreczen sz. kir. város közönségének!

Ő esászári és apostoli királyi Fel-sége a legmagasabb személye körüli miniszter urnak folyó évi január 8-án 34 szám alatt kelt átirata szerint a város közönségének a magyar állam ezer éves fennállásának megünneplése alkalmából a mult évi május hó 6-án tartott bizottsági közgyűlésből bemutatott hódoló feliratáért legmagasabb köszönetét kifejezni kegyes-kegyeskedett.

Erről a város közönségét értesitem.

Budapest, 1897 év január hó 17-én, a miniszter helyett

Latkóczy Imre államtitkár.

— **Erdély Sándor debreczeni látogatásának emlékére.** Bessenyei Széll Farkas kir. táblai tanácselnök, e kiváló büntető jogász kutatásai alapján különösen jogi szaklapokban több ízben tett közzé dolgozatokat, a melyek Debreczen város századok előtti előjáróságának a judikatura, de különösen a büntető jogszolgáltatás terén való magas színvonalon állását, sőt sok tekintetben uttörő és döntő szereplését élénken demonstrálják. Szakkörökben nagy érdeklődéssel fogadták e régi dolgok felelevenítését, a puritán Debreczen igazságszolgáltatásának eme tanuságos emlékeit. Legközelebb Erdély Sándor igazságügyi miniszter is, midőn városunkat a kir. tábla palotája felavatásakor meglátogatta, élénken tudakozódott Széll Farkas tanácselnöktől újabb adatok s azok közlése felől. A miniszter azon óhaját fejezte ki, vajha egybegyűjtve olvashatná ezeket a becses adatokat tartalmazó közleményeket, mert országos gondjai között nagy sajnálatára nem képes az elszórtan megjelenő efféle ezikkeket olyan figyelemmel kíséreni, mint szeretné. E magas helyről jövő óhajtat arra indította Széll Farkast, hogy a szóban lévő, Debreczen történetére vonatkozó eme közleményeket a város részére, az igazságügyi miniszter látogatása emléke gyanánt és kiadhatás czéljából felajánlja. — A városi tanács Komlóssy Arthur főjegyző előterjesztése mellett és az ő indítványára ezen ajánlatot köszönettel elfogadta s elrendelte, hogy a kéziratnak tekintendő közlemények, melyek 3—4 nyomtatott ivre terjednek, 300 példányban kinyomassanak s az igazságügyi miniszter Debreczenben időzése emléke gyanánt egy diszpéldányban a miniszternek megküldessék; a többi példányok is a január 4-én nálunk járt vendég urak és a magyar jogász világ kitünőségei között szétosztassanak. A városi tanács emez intézkedése az egész polgárság helyeslő tetszésével találkozik.

— **A hirlapirók színházi estélye.** A vidéki hirlapirók szövetségének debreczeni helyi bizottsága tegnap délután 4 óraker ifj. *Gily* Ede elnöklete alatt ülést tartott, amelyen a folyóügyek elintézése után elhatározták, hogy a színházi est napját véglegesen február hó 12-ére péntekre tűzik ki. Az est kiválóan választékos műsorát kiegészítették még egy számmal, a melyben Debreczen szép leányai fognak közreműködni. A ülés közreműködők felkérésére kiküldött bizottságok megalakításával ért véget.

— **Városi szabályrendeletek összegyűjtése.** A városi tanács egy régóta érzett hiányt akar pótolni, midőn tervbe vette a helyhatósági szabályrendeletek összegyűjtését és együttes kinyomatását. A levéltári hivatal már a mult évben összeszedte és a tanácsnak bemutatta

ezen statutumok eredeti szövegü példányait s miután azokra nézve a rendőrfőkapitány is megtette az észrevételeit, a tanács közelebb tartott üléséből megbizta Komlóssy Arthur főjegyzőt, Abrahám László t.-fő-ügyészt és Varga Károly első aljegyzőt, hogy a statutumokat még egyszer vizsgálják át, az időközben módosítottakat vagy hiányzókat pótolják, és a kinyomatás sorrendjére nézve adjanak minél előbb javaslatokat. A jelenleg érvényben lévő szabályrendeletek száma megközelíti az ötvenet; úgy hogy hatalmas vaskos kötet lesz belőlök, ha együtt lesznek kinyomatva.

— **A Csokonai-kör felolvasására** a következő meghívót vettük: Meghívó a „Csokonai-kör” 1897. január 22-én pénteken este 5 órakor a debreczeni ref. főiskola dísz termében tartandó felolvasó ülésére. Tárgysorozat: 1. Megemlékezés Vajda János elhunytáról. 2. Képek a gyermek-szobából. Értekezés a pedagógia köréből. Irta és felolvassa: Dr. Szántó Sámuel. 3. Gomba-fajok. Természettudományi előadás. Irta és felolvassa: Török Péter főiskolai tanár. 4. Éjféle párbaj Arany Jánostól. Szavalja: Dr. Varga Lajos. Debreczen, 1897. január 18. A „Csokonai-kör” elnöksége. A kör tagjai és hozzátartozóik tagsági jegyeiket használhatják. A kik a körnek nem tagjai, az ülésre Tóth Réla pénztárnok gyógyszer-tárában vagy este a pénztárnál belépti-jegyet válthatnak, melynek ára 20 kr.

— **Árverés városi ingatlanokra.** A városháza nagytermében ma tartották meg az árverést az eladóvá tett dedó-utcai 64. számú volt iskolaépületre és telekre. Kétezer forint volt a kikiáltási ár. A legmagasabb vételért, 4101 frtot Bódogh Sándor ígerte, akinek javára a házas telek le is ütött. A 62 hold kiterjedésű Ökörtilalmasnak és a Füzfa csöszháznál lévő 15 hold földnek hat éves bérletére is ma volt az árverés. A licitálást 1706 frton kezdték, amelyet Szentesi János fölvert egészen 2005 frtig. Az árverések eredményét jóváhagyás végett a tanács elé terjesztik.

— **Az orvosok gyűlése.** A debreczeni orvos gyógyszerész-egylet ma délután saját helyiségében gyűlést tart, amelyen a tisztikart újra alakítják.

— **Fácánok a Guthon.** A guthi vadásztársaság elnöke Szunyogh Sándor a guthi vadászterületre kötött szerződés meghosszabbítása iránt kérvényt nyújtott be a városi tanácshoz. A társaság, mely az őz tenyésztés és annak a Debreczen vidéki erdőkön elterjedése körül tagadhatatlanul érdemeket szerzett, most a fácánokat, e kitűnő ízű pecsényét adó vad szárnyasokat igyekszik a Guthon meghonosítani. E célból már a múlt évben nagy számú tenyész anyagot hozatott, melynek elszaporítása érdekében csak úgy képes újabb és nagyobb áldozatokat hozni, ha a vadász területet huzamosabb ideig bérelheti.

— **Az ujonczosák előkészületei.** A honvédelmi miniszter ma küldötte le Debreczen város és Hajdúvármegye hatóságához az ideai fősorozási hirdetményeket. A hatóságok részéről felterjesztett sorozási rendre még nem határozott a honvédelmi miniszter.

— **Kérvény a kilenczedik patlkáért.** Új gyógyszer-tár engedélyezése iránt majd minden hónapban jön egy-egy kérvény vagy a tanácshoz, vagy a belügyminiszterhez. A legtöbb kérvényező a csapó-utcai városrészen óhajtaná megnyitni a kilenczedik gyógyszer-tárat, de vannak, a

kik a várado-utcai részen szemelték ki számára a legalkalmasabb helyet. Egyben pedig valamennyi folyamodvány meg-egyezik: Debreczen az ország leggyorsabb tempóban fejlődő városa, melynek nincsen egyéb baja, csak a kilenczedik gyógyszer-tár hiányzik belőle. A legújabb kérvényező *Biró Lajos* buttyini lakos, okleveles gyógyszerész, aki Csapó és Faragó-utca sarkára kéri megengedtetni az új gyógyszer-tár felállítását. — Kérvényét a belügyminiszter szabályszerű eljárás végett leküldötte a városi tanácshoz.

— **Előleptetés.** A földművelésügyi miniszter a debreczeni arany ifjuság egyik legrokonszenvesebb, komoly törekvésű alakját *Szeybold Károly* kir. mérnököt, a ki eddig a debreczeni államépítészeti hivatalhoz volt beosztva, ideiglenes minőségű gazdasági tanintézeti rendes tanárrá nevezte ki a kassai m. kir. gazdasági tanintézethez.

— **Sanatorium.** Lapunk tegnapi számában hírt adtunk egy — a városunkban léte-sülő — és mint értesülünk, minden tekintetben modern, a mai orvosi tudomány színvonalán álló orvosi intézmény alakításáról. Arról van ugyanis szó, hogy két helybeli fiatal orvos, a fővárosi sanatoriumok mintájára, az ország összes vidéki városait meg-élvezve, egy oly intézményt létesít, mely megoldja azon rég megoldásra várt kérdést, mely szerint egy a kórháztól tartózkodó közönség, — valamint a vidék azon betegei, kik eddig hasonló intézmény hiányában kénytelenek voltak a fővárosban keresni gyógyulást, módot és alkalmat nyernek arra nézve, hogy családjukhoz közel, a leggondosabb, s leghszakavatottabb ápolási gyógykezelésben részesülhetnek. Az intézet életképességére ugyan-csak a közönségnek garantiát nyújtanak városunk neves szpecialistái, kiket a sanatorium vezetői tervüknek már megnyertek. Az eszme kezdeményezői dr. Szőlősi Béla és dr. Altmann Béla.

— **Halál a hajléktalanok menhelyén.** Tegnap délután 3 órakor a városházánál a II. kerületi kapitányság hivatalos helyiségében egy 70—80 évesnek látszó öreg asszony jelent meg. Nagyon kimerültnek látszott. Az előszobában lévő Harmati Ferencz rendőrbiztos kérdéseket intézett hozzá, de az öreg asszony csak többszöri kérdése után birt annyit felelni, hogy debreczeni lakos, több feleletet nem tudott adni. A biztos hagyta, hogy hadd pihenje ki magát, majd azután kikérdezi nevét és lakását illetőleg. Pár perc múlva újra kérdezni kezdte, de ismét csak annyit tudott meg tőle, hogy Teréznek hívják. Arra a kérdésre: Tudja-e hol lakik? igennel bólintott. A biztos ismét hagyta pihenni, azzal a célzattal, hogy majd hazáza kíséri. Negyedóra múlva kiment Harmathy az előszobába s az öreg asszonyt nem látta ott. Kinézett az udvarra s látta, hogy ott ül egyik ablak alatt, kezeit rángatva. A biztos ekkor, minthogy az asszony nevét és lakását nem tudhatta meg, bevittette az öreget a hajléktalanok szobájába, ahol anélkül, hogy kitérő felvilágosítást tudott volna adni, délután 5 órakor meghalt. Elég jól öltözött, magas alak; jól tápláltnak is látszik. Az orvosi vélemény szerint 80 éves és végelegyengülésben halt el. Beszállították a közpórház halottas kamrájába.

— **Ellített feleségülkös.** A debreczeni kir. törvényszék ma délelőtt tárgyalta *Palitz Kálmán* eszmadia legény büntetettét, ki a múlt nyáron a morgó-utczában egy kovács-műhelyben kalapácsal agyonütötte a feleségét. A végtárgyalás során a vádlott újból beismerte tettét, a miért aztán a törvényszék 5 évi fegyházra ítélte.

— **Képesítéshez kötött új iparág.** A technikai tudomány fejlődése következtében a villamos erőnek a gyakorlati életben való felhasználása igen nagy elterjedést nyervén, a villamosság felhasználása céljából szükséges vezeték és berendezések készítése, illetve létesítése most már egy külön iparágának képezi anyagát. Köztudomású tény, hogy a villamos vezeték és berendezések helytelen elkészítése, ne-

vezetesen a rossz elidegenítés a fogyasztó közönség érdekeit lényegesen érinti, a mennyiben a fogyasztó a rossz elszigetelés által élvezett villamos erő fejében a tényleg elfogyasztottnál jóval több áramot kénytelen fizetni, de tapasztalatok vannak arra is, hogy a szakszerűtlen elkészítés nem csak a villamos világítás és hajtóerő megzavarását vonhatja maga után, hanem jelentékeny vagyoni károkat, sőt életveszélyes baleseteket is okozhat. Mindezeknél fogva a kereskedelemügyi miniszter a múlt évi 58363. sz., de ide a városi tanácshoz tegnap érkezett körrendeletével az erős villamos árammal dolgozó (electromos világítási — munkaátviteli electrom-chemiai stb.) berendezések és vezeték, valamint az electromos mérőeszközök létesítésével, illetve felszerelésével, továbbá a gyenge áramu vezetéknek az erős áramu vezetékhez való kapcsolásával foglalkozó iparágat a képesítéshez kötött iparágak közé sorozta. E rendelet a gyenge áramu villamos vezeték és berendezések (távirda, távbeszélő, házi esengettyű stb.) létesítésével foglalkozó iparágára nem vonatkozik s ezen iparágak képesítéshez kötése a közérdek szempontjából szükségesnek nem mutatkozik. Az erős és gyenge villamos áramok közötti határvonal megállapíthatása céljából elrendelte a miniszter, hogy az egy hecto-Watt (100 Watt) vagy nagyobb munkaerővel bíró villamos áramok erős áramnak tekintendők. Ez a rendelet azonnal életbe lép, de visszaható erővel nem bír; minél fogva az ezen iparággal már eddig foglalkozó egyének iparukat a képesítés igazolása nélkül is tovább folytathatják.

— **Kinevezések.** A földművelésügyi miniszter *Némethy József* debreczeni gazdasági tanintézeti havibéres szolgát, ugyanitt rendszeresített szolgai állásra ideiglenes minőségben, — a debreczeni kir. főügyészség vezetője *Medgyesi László* t. m.-szigeti fogházhoz számfőlötti fogházőrmesterré nevezte ki.

— **Halálozás.** Szatmári Igaz Pálné asszony-nak már jelzett temetése holnap, esütörtökön d. u. 2 órakor lesz a n.-hatvan-utcai 1519. sz. háztól.

— **Méreg és revolver.** Ne tessék valami nagyon rosszat gondolni e cím láttára. A méreg alatt itt nem a Borgiák szörnyű fegyvere értendő. — Mindössze annyiban függ össze itt e két szó, hogy T. D. és L. K. az egyéves önkétes tanfolyam két hallgatója tegnap délután lakásukon főtér 2146 sz. alatt összepereltek, L. K. mérgeiben revolvert ráutott elő s azt T.-re szegezte. T. megijedt s a rendőrségnél kérte, hogy L.-től vegyék el a csunya puskát. A 23. és 26. számú rendőrök el is mentek a fiatal emberek közös lakására s ott L. azonnal mosolyogva át is adta nekik az üres revolvert, de kijelentette, hogy T. bosszantásai ellen egy *sonkát* fog otthon tartani, azzal ijeszti.

— **Az ácsok mulatsága.** A debreczeni ács-iparos-ifjuság önképző egylete, saját pénztára javára 1897. évi január 23-án, a „Margit-fürdő” dísztermében zártkörű téli táncmulatságot rendez. — Belépti-díj: személyenként 70 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Jóízű ételkről és italokról a vendéglős gondoskodik. Kezdeté este 8 órakor.

— **Ki hát a bünös?** Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy Tetés Miklós bagaméri parasztot hétfőn este a kis templom bazárban két női felöltővel elfogták, mialatt az egyiket magára venni próbálta. A felöltőket Heiman és Halmágyi cézigtől lopták el. A II. ker. rendőrség ma hallgatta ki Halmágyi Sámuel jelenlétében Tetést, aki azt vallotta, hogy a 60 frt értékű két felöltőt 9 frtért vette egy jól öltözött, magas szőke fiatal embertől.

Minthogy azonban Tetés már 4 ízben büntetve volt, bajos elhinni vallomásának igazságát s így majd a törvényszéki vizsgálat fogja kideríteni, hogy mi igaz a dologban. Addig Tetés fogházban marad.

— **Szür tolvaj.** Tegnap délután hirtelenben fagyasztó zugással ömlött muszkaszél a Kárpátok felől a magyar alföldre, egyszerű téli klímára változtatva az eddig őszi időjárást. Akiket nagy kabáttal áldott meg az ég, azok végig begombolkóztak, akiknek csak szür jutott, azok fájlódva vonták össze magukon a virágokkal kivarrt posztót. Hogy vannak azonban olyanok is, akik még szürrel sem dicsekedhetnek, példa rá Szabó Sándor kabai illetőségű csavargó, akit a Pavillon laktanyához és a Kossuth-utcai temetőhöz közeleső epreskert száraz galyai alatt lepett meg a süvöltő tél. Egy ideig csak hallgatta borzongva a szél zugását, aztán azt gondolta magában: kapardj kurta neked is lesz. Menten szét is nézett, hogy valami felső öltönyhöz jusson. Épen ott huzódik el a faraktárhoz és a cserére vezető ut s éppen akkor vonult azon tova egy szekér. A kocsis háta megett egy szür volt a szekérre dobva. Szabó Sándor úgy gondolta, hogy azt neki jó szellemei tették oda, elesente hát nagy ügyesen úgy, hogy észre se vette a kocsis. Ámde a szemfüles rendőrség szürnélkülinek ismerte Szabót s mikor azzal meglátta, menten megkérdezte tőle: hol vette? Szabó egész őszintén elmondta az esetet. Természetesen lezárták. Hogy kitől lopta a szür, nem tudja. A károsult átveheti a szür, az I. kerületi rendőrkapitányságnál.

— **Hajtó vadászat.** A debreczeni vadász társulat tíz tagja folyó hó 24-én hajtó vadászatot rendez a Nagy Cserén. Gyülekezés a Pinczés esőszháznál.

— **Rövid hírek.** Noszlopon vasárnap délután Perei János háza, a szomszéd házzal és melléképületeivel együtt porig leégett. **Órosházán** Badár Bálint ispán, vadászatra szánakázás közben, véletlenül elsült fegyverével meglötte magát és meghalt. **V.-Szőlősházán** e hó 13-án Palyi István zavart anyagi viszonyai miatt agyonlőtte magát. **Keszthelyen** a kiűzött kanyaró járvány miatt az iskolákat bezárták. **Hanyon Kocsza** Imréné e hó 9-én a malomkerékei közé került és oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy másnap belé halt. **Liptó-Székely Miklósné** Pírvek András kovácsmester és inasa a múlt héten széngazmérgezés következtében megfulladtak. **Tolna vármegyében** a tamási és dombóvári járásokban a hólyagos himlő járványosan lépett föl.

Színház.

E. Kovács Gyula.

E. Kovács Gyula, a kolozsvári nemzeti színház kiváló tragikusa ma hajnalban érkezett meg Debreczenbe, hogy megülje színészi pályájának, mely babérral halmozott, negyven éves jubileumát nálunk, ahonnan művészi karrierjére kiindult.

Negyven évig terjesztette a szép-művészet iránti érzéket, küzdött a kezdet nehézségeivel, kitartással és fényes tehetséggel várta be az első diadalt, amelyet nyomon követett a többi, amely E. Kovács Gyulát országosan elismert nagy művészsé avatta.

De E. Kovács Gyula nemcsak a színművészet terén aratott babérokat, hanem költői pályáját is fényes siker koronázza. Sokat játszott, sokat dolgozott s ez avatta őt jeleseink közé.

Lelkes örömmel üdvözljük a körünkbe érkezett jubiléus művészt s ünnepeljük szeretettel, hiszen ő nemcsak az

országé, hanem első sorban amiénk, mert tőlünk indult ki művészpályára és hozánk jött vissza sikereit ünnepelni.

E. Kovács Gyula holnap Kean Edmund, holnapután pedig Lear király ezim szerepeiben lép fel, hogy ragyogtassa genialis művészi talentumát, a melylyel hervadhatatlan babérokat aratott.

Ünnepeljük E. Kovács Gyulát úgy, hogy az ünnep méltó legyen az ő nagy művészetéhez és a debreczeni közönségnek iránta táplált szeretetéhez.

Szép Heléna.

Offenbach bájos zenéjü operettjének tegnapi előadása szép közönséget vonzott a színházba, ahol mindenki jól mulatott az előadáson, amely most sem volt többrendbeli hiányosságtól ment.

A czimszerepet Szende Anna játszotta ügyesen és énekelte elég szép szerencsével. Nagy Imre teljesen elvesztett tenorjából hozott felszínre néhány igaz hangot, de ez edes kevés volt ahhoz, hogy sikert ítélhessünk Páris személyesítőjének.

Menelaos szerepében Follinus kiváló sikert ért el s folytonos derűtségben tartotta a közönséget.

Kállay Lujza (Orestes), Locsarekné (Klytemnestra) és Sziklay (Chalcas) nagyban hozzájárultak az előadás sikeréhez.

* **A színész-egyesület érdekében.** Még 1890-ben megalakult a magyar színész-egyesület és nyugdíjintézet, melynek célja, a magyar színészek szövetkezése által a hazai színügy rendezése, felvirágoztatása, anyagi jólétének előmozdítása. Az egyesület és nyugdíjintézet tagjainak, szerencsétlenség, előregezés, betegség esetében, vagy a színészpályán eltöltött s a X. fejezet A) pontjának 1. §-ában meghatározott évek után segélyt, nyugdíjat, özvegyeiknek, árvaiknak pedig a lehetőségig segédelmet biztosítani és ezáltal az egyesületi s intézeti tagokat jövődjükre nézve megnyugtatóván, a színészpályát a tehetségesebb kezdőknek kecsegtetőbbé tenni s a már jelenleg működőket a színészet közművelődési és művészi céljainak elérésére serkenteni. Az egyesület most nagyobb akciózt indít a nyugdíjintézet felvirágoztatása érdekében s íveket bocsátott ki, pénzzadományok gyűjtésére. — Mindennemű pénzküldemény Dálnoky Jánoshoz, a m. színész-egyesület és nyugdíjintézet pénztárnokához intézendő.

Vajda János temetése.

A nagy költő megtért a halhatatlan emlékü nagyok közé. Tegnap helyezték örök nyugalomra a kerepesi-úti temetőben a Batthyány-mauzóleum mellett, a hol a főváros dísz-sírhelyet jelölt ki a számára.

A temetés díszes volt, méltó a nagy költő emlékéhez. A temetési költségek fedezését Wlassics Gyula kultuszminiszter eszközli, a ki meleghangú levélben fejezte ki részvétét a nemzetet ért nagy veszteség felett a költő nővérehez intézett levelében.

A holttestet a boncolás után átvitették a Rókus-kórház kápolnájába, a hol ravatalra helyezték. A kápolnát fekete drapériákkal vonták be, díszítették fel.

A magas, díszes ravatalon érzekoporsóban fekszik a költő fekete szalonruhába öltöztetett holtteste. Arcza a felismerhetlenségig elváltozott, álla le van esve s üregeikbe mélyen beesett szeméi nyitva vannak. A ravatal lépésőin elhelyezett kandeláberok világítják be a kápolnát s hintenek sárgás fényt a halott arczára.

A koporsóról leomlik a Petőfi-társaság nagy, babérkoszorujának piros selyem szalagja. A koszoru a halott lábaihoz van helyezve s szalagját a következő aranybetűs felírás díszíti: Vajda Jánosnak — A Petőfi-társaság. A ravatal körül szebbnél-szebb koszorúk szalagjainak feliratai: Jókai Mór — Vajda Jánosnak; Róza, Gizella és Müller Mária — szeretett bátyjuknak; Vajda Jánosnak — Bartók Lajos; A Kisfaludi-társaság — Vajda Jánosnak; Kedves Vajda-apámnak — Zempléni Árpád; Fekete — a nagy költő német fordítója; Vajda Jánosnak — a budapesti újságírók egyesülete: Nem halltál meg — Szüry Dénes; A Vasárnapi Újság szerkesztősége — feledhetetlen munkatársuknak; A magyar ifjuság — Vajda Jánosnak; A Budapesti Napló szerkesztősége és közönsége; Onody Vilmos — Vajda Jánosnak. Endrődy Sándor — Vajda Jánosnak.

A temetés délután 3 órakor kezdődött meg. A kórház udvarát és a kápolnát már két óra után zsufoltság megtöltötte a gyászoló közönség a politika, a tudomány, az író és művészvilág.

Jelen voltak: Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter, Gerlóczy Károly alpolgármester, Gyulay Pál, Szász Károly, Rákosi Jenő, Szana Tamás, Petrik Ottó stb.

A koporsót a kórház udvarán helyezték el.

Az egyházi szertartás után, amelyet Veszeley Rókus-kórházi plébános végzett fényes segédlettel, Rákosi Jenő a koporsó elé lépett, a melyet kihoztak a kápolnából és az udvar közepén felállított emelvényen helyezték el.

Rákosi emelkedett szellemű beszédben méltatta a nagy költőt, jellemezte örök egyedüliségre törekvő, hányatott lelkét. Nem volt ő üstökös — mondotta — mely megjelenésével bámulatba ejti a világot, olyan volt ő, mint egy barna felhő, mely jótékony esőt hoz, de pusztító villámokat és menydörgést is hord méhében. Isten — végezte beszédét — ültessed őt jobbra, a mártírok közé.

Ezután Bartók Lajos, a jeles költő nagyhatású gondolatokban gazdag beszédet mondott:

Vajda Jánosnak mondunk Isten hozadékot — így kezdette beszédét. — Az új ezer év hajnalán Degré Alajossal a nemzet második halottja ő, ki mint író, az utolsó ezer év utolsó szabadságesetjait megküzdötte. És lesz a haza földéből vasunk, aranyunk és kalászuk új ezer évre, fegyverül, díszül és jólétül a magyarnak, ha hősök, költők s a köztevékenység munkásai mindig emnyien térhetnek vissza oda.

— Hetven évvel — folytatta — az üdvözült költő nem volt agg, férfiu maradt. Csupán férfias lelke volt megtörve.

Ő a közszellemmel dacolva, egyenes folytatója volt a nemzeti újjászületés érzelmi és gondolkozási módjának. A magyar föld talán visszafelé fordult 48 után, de ő, mint a kiűzött nyíl, egyenesen ment ama csapáson, melyet a régi nagyok kijelöltek, hogy találkozhattott volna az új korral?

Lirai költészete alapját nem az elvek könnyelmű bölcsesete képezi, mint a görögöknél. Az eszményért örökké küzdő férfias ember szölt Vajda lantján.

A kagyló nem termi ung a fájdalomból gyöngyeit mint az ő lantja a fájdalom gyermekeit: költeményeit. S ha fehér fényével becses az igazgyöngy: még ritkább drágaságok e fekete gyöngyök, a keserv, világfájdalom és meghasonlottság remek őszhangu alkotásai. Nemesak az izgékony szemből, érzékeny szívből: magából a hideg agyvelőből facsar könnyeket velük.

Nem hunyt el anyagi inségben. Voltak barátai. Barátai voltak sokan azok is, kiket ő tartózkodásában nem tartott azoknak. A közművelődés első férfiai megtet-

ték nemesen felfogott hivatásukat a fáradságos költővel szemben. Halála nem váratlan — hosszú volt. S benső elvérzésnek nevezhetni ezt a költő-halált, mely a rideg valóval megbékélni sohasem tud, mert nem leli üdvét a földön, csak a fájdalomban s mely már a tavaszban „kiégett szívvvel” kérde: miért születni, minek élni?”

Isten veled! Máglyát kellene, mint Schelleynnek, hogy rakjunk költőtársaid, melyről a tüzzel csokolódzva égbe lépsz.

E koporsó, mint fekete bárka indul a végtelenség vizein. Felette fénylik szellemed. Es nyitva van a költő szeme, néz és lát a fényes, mégis átfürkészhetetlen égbe, örökéletbe, honnan a napok, csillagok, üstökösök áradnak elő, mint egy-egy szikra az Ur lelkéből, — ily fény sugar magad is, ki haza térsz Isten homlokára.

A koporsót ezután a disz-gyászszekerre tették és megindult a hosszú menet a keresési-temetőbe. Itt a Batthyányi-mauzóleum mellett levő diszshelyen helyezték örök nyugalomra a költőt. A sirnál *Abrányi* Emil költői lendületű beszéddel bucsuztatta el.

Nem maradtál senkinek adósa. És most fizetted a természetnek is. Minden tartozásod törlesztve van! Most majd a magyar nemzetnek lesz a sor, hogy lerója tartozását veled szemben, aki világra szóló kincsokat adtál neki, míg magad teljes szegénységben térsz a hazai földre vissza. Megérdemelt dicsőségéből keveset juttattál neked a sors; annál bővebben omlottak rád a meg nem érdemelt szenvedések. Halálod után megfordítva lesz. Milliók bankódnak, hogy félreismertek; te pedig pihenni fogsz a sirban és nem lesz több bánatod. Nevedet milliók magasztalják föl a csillagokig: te pedig a föld alá húzódol és pihensz fájdalom nélkül. Hát jól van ez így. Te megnyugszol a sir mélységeiben, mi megnyugszunk abban a gondolatban, hogy neked, a ki annyit szenvedtél s annyira átérezted a szenvedést, nem fáj semmi többé. A kik szerettek s a kiket szerettél te is, ime itt állanak nyitott sírod körül. És mi, akik benned a jó embert éppen úgy szerettük, mint a hogy a nagy költőt csudáltuk: mi nemesak hódolattal veszünk most végbucsut tőled, hanem könnyel és áldással is! Porod vegyüljön el a föld porával, szellemed egyesüljön a nagy költők szellemével, akik megdicsőültek a halhatatlanságban! Isten veled!

CSARNOK.

A fekete-ruhás leány.

A Debreczeni Ellenőr részére angolból ford.

Fluck Jolán.

— (Folytatás.) —

— Annál jobb. Kellemetlen érzés a gyűlölet és én nem is kívánok önnek semmi kellemest.

Ha elhíhetném, folytatá, ha elhíhetném, hogy igazán szeretett, akkor boldog lennék, mert megkapta volna azt, a mit megérdemelt. Régi óhajom volt ez, bár...

— Ekkor, közeledő léptekre lett figyelmes, hirtelen elhallgatott, megfordult s távozni készült.

— Nincs több mondani valóm s azt hiszem ön sem folytatná szívesen ezt a beszélgetést. Isten önnel Norreys ur.

S mielőtt Despard körültekinthetett volna, a leány eltűnt a bokrok között.

Despard erős szervezetű ember volt, de azért azt hitte egy-két perczig, hogy rögtön elájul.

Olyan sápadt volt, mint egy halott, Maisie kegyetlen szavai megfagyasztották

vérét. Kénytelen volt egy fatörzsbe fogódzni, hogy el ne essék.

— Ugy érzem, mintha napszúrás kaptam volna, mondá félhangon, nem jutván eszébe, hogy azt más valaki is meghallhatja.

De meg azt se tudta, hogy valaki a bokorból figyelemmel kíséri őt.

— Minő rettenetes sápadt, mondá magában Maisie, mindenki ilyen szokott lenni, aki kosarat kap?

Maisienek ezen a téren még nem volt semmi féle tapasztalata.

— Azt hittem, hogy boldog leszek s gyönyörködni fogok megalázásában. De ő amint látszik, nagyon is komolyan vette a dolgot, gondolata megállt, hallgatódzott és rémülve vette észre, hogy Despard ingadozik, mint akit ájulás környékeztet.

— Csak nem szívészélhűdés érte? Az Istenért megöltem volna őt!

Egy percz alatt a fiatal ember mellett termett, megfogta karját, félig átölelte s igyekezett őt a legközelebbi padig vezetni.

— Kérem Norreys ur, kísértse meg, tegyen egy pár lépést, mondá, támaszkodjék jól reám, én nagyon erős vagyok. Despard gépiesen engedelmessékedett.

— Így, üljön le; most már fogja, szagolja ezt, s kezébe nyomott egy kis ezüst parfümtartót. — Atyámon ez mindig szokott segíteni.

Despard szerette volna szemeit kinyitni, megszólalni, de hasztalan volt minden erőlködése.

Az erős illatszert végre megtette hatását, magához tért.

— Bocssáson meg kérem, nagyon röstellem gyengeségemet, mondá s mélyen elpirult.

— Csak szagolja tovább, válaszolá a leány, aki nem győzött örülni azon, hogy szegény kikoszorózott kéréje él, — nemsokára egészen jól lesz. Talán szívbjaja van? Ha igen, akkor rögtön orvosért szaladjok, talán van is egy a vendégek között.

— Köszönöm, mondá Despard keserű mosolyal, hogy legalább elhiszi, hogy nekem is van szívem. De rosszul létem oka nagyon is prózai. Ma délelőtt nagy sétát tettem, a nap erősen sütött s ez ártott meg.

— Oh, valóban ez mindent megmagyaráz, mondá Maisie megvigasztalódva. Isten önnel!

— Azért mégis elküldöm ide Konrádot, gondolta a leány, amint a széles fason végig haladt. Majd megmondom neki, hogy egy újult embert láttam ezen a helyen, menjen s legyen segítségére.

Despard pedig csendesen ült a padon s elmélyedt a kis ezüst parfüm tartó szemlélésében.

— Megsem köszöntem neki, — mondá magában.

Pedig megkellett volna, bár azt hiszem, hogy ő az utszéli kolduson is készségesen segítene.

Azután ismét hallotta ama bizonyos lépteket, melyek Maisiét elriasztották, ezuttal azonban ezek mind jobban-jobban közeledtek feléje.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „közgazdasági bank részv.-társaság” közlése. 1897. január hó 20-án.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	122.—	122.50
„ vasuti beruházási köt. 4 1/2%.	123.25	124.25
„ koronajárdék 4%.	99.50	100.—
„ regále vált. köt. 4 1/2%.	100.75	101.75
Osztrák aranyjárdék 4%.	123.25	123.75
Egységes államkötvény 4 1/2%.	101.60	102.10
Tisza-szegedi 4%.-os nyer.-sorsj.	104.—	104.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	413.50	414.—
Osztrák hitelbank részvény	—	374.25	374.50
Magyaripar-és keresk. bank. r.	104.—	104.50	

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogbank 4%-os sorsj.	123.—	124.—
„ 3-os	103.50	104.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	116.75	117.75
Magyar vöröskereszt sorsjegy	10.80	11.30
Osztrák „	21.—	21.50
Olasz „	12.25	12.75
Bazilika sorsjegy	—	7.75
Jó-sziv „	—	3.90
		4.20

Pénznekem:

Cs. és kir. arany	—	—	5.65	5.78
20 markás arany	—	—	11.75	11.79
20 frankos arany	—	—	9.51	9.55
1 Sovereigns	—	—	11.99	12.03
Debr. I-só tkptr. 4 1/2%-os zl.	—	—	99.—	99.50

Budapesti gabona-tőzsde.

Budapest, január 19.

Buzát ma gyöngön kínáltak, a kereslet korlátolt volt. — Elkelt lanyha irányzat mellett néhány ezer mm. 5 krral olcsóbb áron.

Egyéb gabonaneműekben gyér forgalom, mellett az árak változatlanok maradtak.

Határidő-üzlet.

Az irányzat lanyha, később hanyatló volt, a forgalom korlátolt.

Hivatalos felmondások nem történtek. Hivatalos zárófolyamok déli 1 órakor.

Buza márcz.-ápr.-ra	1897	8.24—8.25
Rozs „	1897	6.73—7.75
„ szept.-re	1897	—.—
Tengeri máj.-jun.-ra	1897	3.87—3.88
„ szept.-okt.	1897	—.—
Zab máj.-jun.	1897	5.98—6.00
Repeze aug.-szept.	1897	11.25—11.35

Zárlat 4 óra 30 perczkor:

Buza 1897. őszre	8.25—8.26
Rozs 1897 „	6.73—6.74
Tengeri 1897 aug.-szept.-re	5.90—6.61
Zab 1897 „	3.86—3.87
Repeze 1897 „	11.30—11.35

Sertésplac.

Budapest, január 19.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) — krtól — krig. Öreg közép (páronkint 300—400 klgr sulyban) — krtól — krig. Fialat nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban) — krtól — krig. Fialat közép (páronkint 251—320 klgr. sulyban) — krtól — krig. Fialat könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) — krtól — krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) — krtól — krig. Közép (páronkint 220—280 klgr. sulyu) — krtól — krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) — krtól — krig. Sertéslétszám 1897. évi jan. hó 17-ik napján volt készletben 6036 darab. 1897. évi jan. hó 18-dik napjáig felhajtott 552 darab, 1897. jan. hó 18-dik napján elszállított 326 db. 1897. jan. hó 19-ik napjára maradt készletben 6262 db. — A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Debreczeni városi színház.

Folyó szám 116. Bérlet 94. szám.

Szerdán, 1897. január hó 20-án:

B. Ruzsinszky Ilona első felléptével betegsége után:

A boissy boszorkány.

Nagy operette 3 felvonásban.

Holnap csütörtökön, 1897. január hó 21-én: bérletszünetben E. Kovács Gyula ur 30 éves színészi jubileuma és első vendégfelléptével:

Kean Edmund.

Színmű 5 felvonásban, írta: Dumas Sándor.

Bérekocsik díjsabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napudmra:		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Órasámra.		
Fél órára	40	30
1/4 órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órán túl félórára v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül.	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknel (valláskülönbség nélkül), ha a végtisztesség a templomban történik.	2	1 1/2
A temetőbe ki és vissza	1 20	80
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	60	40
A színházba menet	80	60
A színházból jövet	50	30
Bármely vasúti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi táskával	80	60
Éjjel menet vagy jövet kézi táskával	50	30
A kocsis mellé elhelyezett minden darab mátha után külön 10 kr. díj jár.	1	70
A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, cukor-gyár, légszesz-gyár, kertészeti egyesület és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	60
Minden következő órára	60	40
Külös barom- és lóvásártérre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	90
Minden következő órára	40	30
Katonai lakományhoz és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet 1 órai várakozással	80	60
Minden további órára	40	30

A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítatnak.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1896. október hó 1-től.

Egységes vasuti idő szerint.

Debreczenből indul:	6. p.
Budapest felé (gyorsvonat)	reg. 8 40
Budapest - Nagyvárad felé	d. u. 12 36
Budapest - Nagyvárad felé	este 10 31
P.-Ladány - Nagyvárad felé *)	d. u. 8 48
P.-Ladányig (minden kedden)	déli 12 --
Csak P.-Ladányig vegyes vonat.	este 8 15
Szatmár - M.-Sziget felé	d. u. 4 07
Szatmár - M.-Sziget felé	este 8 --
Szatmár - M.-Sziget felé	éjjel 3 05
Csak Szatmárig	reg. 5 30
Miskolc - Kassa felé	reg. 8 25
Miskolc - Kassa felé	este 8 10
Szerencs - S. - A. - Ujhely - Kassa felé	d. u. 4 02
	reg. 5 28
H.-Böszörmény - Búd. - Sz.-Mihály-felé	reg. 5 51
	d. u. 3 57
	d. u. 4 10
Füzes-Abony felé (m. áll. v.-tól)	reg. 4 42
" " (vásártérrel)	reg. 5 --
Ohat-Kócs-Polgár felé (m. áll. v.-tól)	d. u. 4 12
" " (vásártérrel)	d. u. 4 24
Derecske - Nagy-Léta felé	reg. 8 35
Derecske - Nagy-Léta felé	d. u. 4 17

*) P.-Ladánytól gyorsvonat.

Budapestre érkezik:	
A reggel 8 ó. 40 p.-kor induló gyv.	d. u. 1 50
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló szv.	este 8 10
Az este 10 ó. 31 p.-kor induló szv.	reg. 5 45

Budapestről Debreczenbe indul:	
A délután 3. ó. 47 p.-kor évk. szv.	reg. 9 40
Az este 7 ó. 09 p.-kor érkező gyv.	d. u. 2 15
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező szv.	este 7 05
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező szv. P.-Ladányig gyv. átazállással	este 9 15

Debreczenbe érkezik.

Kassa - Miskolc felől	este 7 50
	reg. 8 08
B.-Szt.-Mihály	reg. 8 17
H.-Böszörmény felől	este 6 40
	este 6 49
F.-Abony felől (vásártérrel)	d. u. 5 28
F.-Abony " (m. áll. v.-hoz)	d. u. 5 32
Ohat-Kócs-Polgár felől (vásártérrel)	reg. 7 50
Ohat-Kócs-Polgár " (m. áll. v.-hoz)	reg. 8 --
Derecske - Nagy-Léta felől	reg. 7 25
Derecske - Nagy-Léta felől	d. u. 8 18

Kiadó és laptulajdonos:
 „Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.
 Felelős szerkesztő: Nj. Bily Ede.

Butorszövetek óriási választéka

megtekinthető

Kunz József és Társa

czég

összes kirakataiban.

Mindenféle szőnyeg, függöny, takaró, pokrócz, paplan, matrác, takás berendezési és ágyfelszerelési czikkek nagy raktára.

27-100-6

A Nagyerdő alatt, még a sétakertben szőlőtelepítésre igen alkalmas

3 holdnyi pusztá terület

ELADÓ.

Értekezhetni: **Budaházy Albertnél**
 Kadas-utca 1880. sz. a. 42-10-4

!! Nincs többé köhögés !!
 Tüdő- és gégebajban szenvedők részére.
Med. univ. Dr. FÁYKISS KÁROLY.

Szepesi kárpáti gyógyfű-kivonata

1 üveg 75 kr., csukorkák egy dohoz 35 kr., tea 1 csomag 50 kr., egy kis próbacsomag 25 kr., 30 év óta a legjobb sikerrel használtatik köhögés, rekedtség, hurut, hőkhurut, influenza, lélegzési akadályoknál, oldalszurásnál, tüdőgyulladásnál és időit hörghuru nál.

!! Nincs többé fejfájás !!

Dr. GÖTZ
Migrainepora

25 év óta agyoldalú, deges, rheumacserű, sőt gyomorból származó fejfájás ellen a legjobb sikerrel használtatott, már több ezerre menő köszönetnyilvánítás bizonyít. — Utolsó időben a medriai udvar és Baross Gáborné ő exzellenziájára feltűnő eredménnyel használta.

Kapható Keller Tevérek a „Nagy Kristóf”-hoz ozimzett gyógytáraban, Budapest, IV. ker., Kristóf-tér 2. szám, Váci-utca és Kristóf-tér sarkán.

22-12-9

Hatásos reklámtáblákat

arany vagy ezüst préseléssel;

gyönyörű kivitelű színes rajzokkal ellátott

Üzleti reklámkártyákat

tetszés szerinti szöveggel;

Raktári nyomtatványokat;

erős vászonkötésű

Bevásárlási könyvecskéket

* olcsóbban mint bárhol *

CSOKONAI
 nyomda- és kiadó részv.-társaság
 Debreczenben.

ajánl

Mű- és Könyvnyomaa

Hirlapkiadó-vállalat

Diszmű-könyvkötészet